

ПРОБЛЕМА ВІДБОРУ БАЗОВИХ МЕТРИК КОЕФІЦІЄНТНОГО ЕКСПРЕС-АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Чайка Т.Ю., Жернова Є.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Метою даного дослідження є пошук максимально обмеженого набору метрик, які відображають основні компоненти діяльності підприємства та є придатними для проведення експрес-аналізу. Як вказують, зокрема, А.О. Касич, К.О. Мірошніченко (2018), експрес-аналіз фінансової звітності дозволяє уникнути зайвої трудомісткості і надає зовнішнім споживачам можливість оперативно оцінювати діяльність підприємства [1]. Традиційно самим коротким переліком базових складових діяльності компаній є такий: рентабельність, ліквідність, платоспроможність, активність [2]. У таблиці 1 представлена запропонована нами система коефіцієнтів експрес-аналізу фінансової звітності. Таблиця 1 – Система коефіцієнтів експрес-аналізу фінансової звітності

Напрямок аналізу	Назва коефіцієнта	Формула	Розрахунок за НП(С)БО України
Рентабельність (Profitability)	Рентабельність продажів (Gross Profit Margin, <i>GPM</i>)	$GPM = \frac{GP}{R}$, де <i>GP</i> (<i>Gross Profit</i>) – валовий прибуток; <i>R</i> (<i>Revenue</i>) – чистий дохід від реалізації продукції.	$\frac{\text{код 2090}}{\text{код 2000}}$
Ліквідність (Liquidity)	Коефіцієнт поточної ліквідності (Current Ratio, <i>CR</i>)	$CR = \frac{CA}{CL}$, де <i>CA</i> (<i>Current Assets</i>) – оборотні активи; <i>CL</i> (<i>Current Liabilities</i>) – поточні зобов'язання і забезпечення.	$\frac{\text{код 1195}}{\text{код 1695}}$
Платоспроможність (Solvency)	Коефіцієнт фінансової залежності (Debt Ratio, <i>DR</i>)	$DR = \frac{TL}{TA}$, де <i>TL</i> (<i>Total Liabilities</i>) – загальні зобов'язання; <i>TA</i> (<i>Total Assets</i>) – загальні активи.	$\frac{\text{код 1900} - \text{код 1495}}{\text{код 1300}}$
Активність (Activity)	Оборотність запасів (Inventory Turnover, <i>IT</i>)	$IT = \frac{COGS}{AI}$, де <i>COGS</i> (<i>Cost of Goods Sold</i>) – собівартість реалізованої продукції; <i>AI</i> (<i>Average Inventory</i>) – середньорічні запаси.	$\frac{\text{код 2050}}{\frac{1}{2} \left(\begin{array}{l} \text{код 1100}_{\text{поч. року}} + \\ \text{код 1100}_{\text{кінець року}} \end{array} \right)}$

По кожному з представлених напрямів аналізу існує велика кількість коефіцієнтів і методик їх розрахунку, але ідеологія експрес-аналізу передбачає мінімізацію їх числа, в ідеалі, до одного показника по кожному з напрямків. Тому коефіцієнти відібрані, виходячи з принципу максимально загального презентування відповідного напрямку аналізу. Природно, при необхідності більш детального аналізу можуть залучатися інші метрики.

Література:

1. Касич А.О., Мірошніченко К.О. Методика експрес-аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. Економіка та суспільство = Economy and Society : електрон. наук. фахове вид. 2018. Вип. 18. С. 922-927. URL : http://www.economyandsociety.in.ua/journal/18_ukr/128.pdf
2. Daryanto W.M., Sjahrifa C. Profitability, Liquidity, Activitym and Solvency Ratios Analysis of Oil and Gas Industry: an Indonesia Experience. Conference on Management and Behavioral Studies Universitas Tarumanagara. Jakarta, 12 Oktober 2017. P. 364-375.